

N:o 21.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående statsbidrag till betäckande af kostnaderna för omläggningar å allmänna landsvägen mellan Norrköping och Söderköping; gifven Stockholms slott den 31 december 1887.

Under återopande af bilagda utdrag af protokollet öfver civil-ärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva, att af de utaf Riksdagen för år 1888 beviljade medel till anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar ett belopp af sjutusen kronor måtte af Kongl. Maj:t få anvisas såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de på grund af kontrakt med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 17 juli 1882 verkställda omläggningar å allmänna landsvägen mellan Norrköping och Söderköping.

Samtliga till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

E. von Krusenstjerna.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december 1887.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern THEMPTANDER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
VON KRUSENSTJERNA,
friherre TAMM och
friherre PEYRON.

Statsrådet Richert anmäldes vara af sjukdom hindrad att tillstädeskomma.

Departementschefen, statsrådet von Krusenstjerna anmälde vidare:

50.

En af Kongl. Maj:ts befallningshafvaude i Östergötlands län med underdånig skrifvelse den 24 sistlidne september öfverlemnad underdånig ansökning af arbetsdirektionen för omläggningar å allmänna lands-

vägen mellan Norrköping och Söderköping om erhållande af särskildt statsbidrag till belopp af 7,000 kronor till betäckande af de kostnader, berörda arbetsföretag medfört utöfver hvad enligt planen för detsamma beräknats; i anledning hvaraf väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 22 sistlidne oktober afgifvit infordradt underdånigt utlåtande; och anförde departementschefen härvid:

»Den 23 december 1881 behagade Eders Kongl. Maj:t i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställa fastställa upprättad plan för omläggningar å allmänna landsvägen mellan Norrköping och Söderköping samt till utförande af detta arbetsföretag, för hvilket kostnaden beräknats till 9,860 kronor, anvisa ett statsanslag utan återbetalningsskyldighet till belopp af 6,540 kronor att utgå af de utaf Riksdagen för år 1882 beviljade medel till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar, hvarefter kontrakt om arbetets utförande den 17 juli 1882 afslöts emellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, å Eders Kongl. Maj:ts och kronans vägnar, samt den utsedda arbetsdirektionen. I enlighet med de af Riksdagen för åtnjutande af dylika bidrag bestämda villkor åtog sig i berörda kontrakt direktionen att fullborda arbetet i öfverensstämmelse med fastställda planen, utan att anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel vidare kunde väckas.

Enligt omförmälda, år 1868 af dåvarande distriktsadjutanten i östra väg- och vattenbyggnadsdistriktet L. Broomé uppgjorda plan af såg ifrågavarande arbetsföretag hufvudsakligen att genom utgräfningar och omläggningar åstadkomma gynsammare lutningsförhållanden vid vissa å vägbanan befintliga backar, äfvensom i sammanhang dermed rätning af sjelfva väglinien. Jemte det under arbetets fortgång vissa mindre ändringar, afseende ytterligare förbättringar i så väl profil som plan, medgäfves af statens kontrollerande ingenjör vid företaget, godkände väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 21 februari 1884 en ändring i den fastställda planen, så vidt den angick omläggning af Fransmans- och Mariehofsbackarne samt Korsbrinken, hvarigenom vunnos ännu fördelaktigare lutningar och rakare väglinie än enligt den fastställda planen skulle hafva blifvit fallet. I följd af denna ändring höjdes den beräknade kostnadssumman med 4,350 kronor eller till 14,210 kronor.

Sistnämnda belopp har emellertid visat sig icke vara på långt när tillräckligt för bestridande af kostnaderna för arbetets utförande. Enligt ett af vederbörande kronofogde till riktigheten styrkt utdrag af

räkenskaperna angående företaget, hafva nemligen verkliga kostnaderna för vägarbetet uppgått till 30,239 kronor 37 öre, hvadan och då, enligt intyg af kronofogden, de af staten och kommuner anslagna samt af enskilde tillskjutna medel uppgått till 15,620 kronor 58 öre, en brist af 14,618 kronor 79 öre uppkommit. Denna betydliga skilnad mellan de beräknade och de verkliga kostnaderna beror, enligt hvad chefen i östra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, majoren O. Zander, hvilken i september år 1886 verkställt afsyning af arbetet, uti afsyningsbeviset upplyst, på flera orsaker. Utom att detaljprisen i det fastställda förslaget varit i allmänhet omkring 50 procent lägre, än de kunnat sättas i de vägbyggnadsförslag, som uppgjorts under de senare åren, hade lutningarne nästan öfverallt nedlagts till 1,30 och långa sträckor nybyggts på exproprierad mark, hvarjemte, medan planen upptog 8,975 fot omarbetning af gammal väg, allenast 2,250 fot sådant arbete utförts och 9,500 fot ny väg blifvit anlagd.

I afsyningsbeviset vitsordas, att samtliga arbetena blifvit ej blott fullständigt utförda i enlighet med den gillade planen och deruti medgifna ändringar, utan ock i afseende å körbanans fasthet, vattenafledningens fullständighet, väglängdens förkortning och förbindelsen med sidovägarne betydligt bättre verkställda än från början varit afsedt; och blef på grund häraf arbetet i dess helhet den 14 december 1886 af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänt.

Med åberopande af omförmälda afsyningsbevis och räkenskapsutdrag samt under framhållande såsom anledning till kostnadsförslagets öfverskridande, bland annat, huru som under den tid, som förflutit mellan planens uppgörande och arbetets påbörjande, så väsentliga ändringar och delvis till och med hinder, genom uppförande af byggnader, fördjupande af vattendrag m. m., uppstått å sjelfva väglinien, att omfattande afvikelser från den ursprungliga planen varit af nöden, har i sin förevarande skrift arbetsdirektionen i underdånighet anhållit, att, då arbetet icke kunnat utföras på det sätt och till de pris, den fastställda planen innehölle, utan ett annat och alldeles nytt arbete måst verkställas, Eders Kongl. Maj:t, med afseende jemväl derå att beskaffenheten af ifrågavarande vägsträcka numera möjliggjorde anläggandet af spårväg mellan de båda städerna och medförde flera andra fördelar för orten, måtte för detta vägarbete bevilja ett ytterligare statsanslag till belopp af 7,000 kronor att utgå såsom bidrag till fyllande af ofvan berörda brist å 14,618 kronor 79 öre förutom räntor, för hvilken direktionen nu personligen ansvarade.

Till ytterligare stöd för denna sin anhållan har direktionen åbe-

ropat ett af majoren Zander på direktionens begäran afgifvet skriftligt yttrande, deruti denne, under erinran att, till följd af de under arbetets utförande vidtagna ändringar och förbättringar, det fullbordade arbetet i både omfattning och ändamålsenlighet vida öfverginge det arbete, hvartill vederbörande i kontraktet förbundit sig, förklarar sig anse direktionen hafva fog för sin förevarande framställning, med bifall hvartill statsbidragens sammanlagda belopp ändock icke skulle uppgå till hälften af den verkliga kostnaden för denna väl utförda och högligen af behovet påkallade vägomläggning. Framställningen har ock blifvit understödd så väl af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen som af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Östergötlands län, hvilken sistnämnda myndighet särskildt vitsordat vägomläggningens stora nytta och behöflighet.

Med afseende å de betydande förbättringar i den fastställda planen, hvilka, enligt hvad upplyst blifvit, vidtagits under arbetets utförande och i följd af hvilka vägen nu befinner sig i ett vida bättre och ändamålsenligare skick än som fallet skulle hafva varit, i händelse arbetsdirektionen med undvikande af alla förändringar, som kunde föranleda ökade kostnader, utfört arbetet i noggrann öfverensstämmelse med planen, synes arbetsdirektionens ansökning om bidrag af statsmedel till betäckande af ofvan omförmälda brist, hvilken till stor del föranledts af de förbättringar, som arbetsdirektionen låtit vidtaga, vara förtjent af bifall.

Det anslag, som jag sålunda anser böra arbetsdirektionen beviljas, torde lämpligen böra utgå af de medel, som af Riksdagen anvisats till anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar. Men då, med afseende å de af Riksdagen stadgade vilkor för tillgodonjutande af statsbidrag från dessa medel, det torde kunna anses tvifvelaktigt, huru vida utan Riksdagens särskilda medgifvande berörda medel få af Eders Kongl. Maj:t disponeras för sådant ändamål, hvarom nu är fråga, torde ärendet böra öfverlemnas till Riksdagens pröfning.

På grund häraf tillstyrker jag, att Eders Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition till näst sammanträdande Riksdag föreslå Riksdagen medgifva, att af de utaf Riksdagen för år 1888 beviljade medel till anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar ett belopp af 7,000 kronor måtte af Eders Kongl. Maj:t få anvisas såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de på grund af kontrakt med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den

17 juli 1882 verkställda omläggningar å allmänna landsvägen mellan Norrköping och Söderköping.»

Denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställda behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle följaktligen nådig proposition i ämnet, af det innehåll bilagan till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

J. Meijer.
